

Wedstrijdreglement dressuur

(wijzigingen per 1 april 2019)

vet en onderstreept is nieuw, doorgehaald komt te vervallen

Artikel 102 – Paarden

1. Een paard dat deelneemt aan een dressuurwedstrijd moet de volgende leeftijd hebben bereikt:

Klasse BB en B	: minimaal 3 jaar vanaf 1 oktober
Klassen L1 en L2	: minimaal 4 jaar vanaf 1 april
Klassen M1 en M2	: minimaal 5 jaar vanaf 1 april
Klassen Z1 en Z2	: minimaal 6 jaar
Klasse ZZ-Licht	: minimaal 6 jaar
Klasse ZZ-Zwaar	: minimaal 6 jaar
Klasse Lichte Tour	: minimaal 7 jaar
Klasse Zware Tour	: minimaal 8 jaar

Voor de jeugdrubrieken Children, Junioren, Young Riders en U25 zie de bepalingen op de website.

Deelname aan de Afdelingsdressuur en Teamdressuur

Klasse of niveau L	: minimaal 4 jaar vanaf 1 april
Klasse of niveau M	: minimaal 5 jaar vanaf 1 april
Klasse of niveau Z en ZZ	: minimaal 6 jaar

De leeftijd van een paard wordt gerekend vanaf de eerste januari van het geboortjaar en wordt per 1 januari met een jaar verhoogd.

Voor bepaalde internationale wedstrijden gelden aanvullende beperkende bepalingen (zie FEI-reglement Dressuur).

- Indien een paard op grond van zijn leeftijd nog niet mag promoveren, dan moet het in dezelfde klasse te worden uitgebracht tot promotie wel is toegestaan.
- De minimum schofthoogte van een paard moet voor de klasse ZZ-Zwaar en hoger, zonder hoefijzers gemeten, 148,1 cm zijn

Artikel 103 - Deelname aan internationale wedstrijden

Alle voorwaarden voor deelname aan FEI wedstrijden zijn gepubliceerd op de website.

Artikel 107 - Promotieregeling

1. **Promotieregeling**

Klasse BB : geen promotieregeling

Voor de klassen B t/m ZZ-Zwaar geldt dat promotie naar de hogere klasse is toegestaan wanneer 10 winstpunten zijn behaald.

Voor de klassen B t/m M2 geldt dat promotie naar de hogere klasse verplicht is wanneer 30 winstpunten zijn behaald.

Promotie vanuit de klassen Z1, Z2 en ZZ-Licht naar de hogere klasse is niet verplicht. In deze klassen worden maximaal 40 winstpunten geregistreerd.

Promotie vanuit de categorie Young Riders naar de Lichte Tour is toegestaan wanneer 10 winstpunten zijn behaald of wanneer er tweemaal een score van 65% of hoger behaald is.

Promotie vanuit de klasse ZZ-Zwaar naar de Prix st. George proef is verplicht wanneer 30 winstpunten zijn behaald.

Promotie vanuit de Prix st. George proef naar de Intermediaire 1 is toegestaan nadat 1x 60% is gehaald.

Promotie vanuit de Intermediaire 1 proef naar de Intermediaire A en B proeven en Intermediaire II proef is toegestaan, zodra er 1x 60% is behaald.

Promotie vanuit de Intermediaire II proef en de GP 16-25 proef naar de Grand Prix proeven is toegestaan nadat er 1x 60% is behaald.

Promotie vanuit de Prix St. Georges, Intermediaire I en Intermediaire II is niet verplicht.

a. Ponyruiters, die rijden met een pony behorende tot de categorie A en B, mogen niet promoveren naar de klassen Z1- en Z2-dressuur.

b. Een combinatie mag, totdat de stand van 5 winstpunten in een klasse is bereikt, ook nog blijven starten in één klasse lager, mits de inschalingstabel dit toelaat. Zodra een stand van 5 winstpunten of meer in de hogere klasse is bereikt, gaat de promotie definitief in en mag niet meer in de lagere klasse worden gestart.

d. Promotie tijdens dezelfde wedstrijddag is toegestaan.

- f. Children kunnen de winstpunten behaald in hun Childrenproeven gebruiken voor promotie van de klasse Z1 naar Z2. De FEI-proeven voor de categorie Young Riders vallen buiten de promotieregeling. Uitzondering hierop zijn combinaties welke tweemaal 65% gescoord hebben in de Landenproef en/of Individuele Proef Young Riders. Deze combinaties mogen promoveren naar de Lichte Tour.
- g. Junioren kunnen de winstpunten behaald in hun Juniorenproeven gebruiken voor promotie van de klasse Z2 naar de klasse ZZ-licht.
- h. Als een combinatie aan 2 proeven deelneemt op dezelfde dag tijdens dezelfde wedstrijd, hoeft de tweede proef niet in dezelfde klasse gereden worden als de eerste proef. Het is toegestaan deel te nemen aan een tweede proef ondanks het eventueel behalen van de verplichte promotiegrens na de eerste proef.

Artikel 108 - Degradatieregeling

De FEI-proeven voor de categorie Young Riders vallen buiten de degradatieregeling. Verliespunten behaald in Young Riders rubrieken worden in mindering gebracht op de stand Young Riders. Young Riders kunnen niet degraderen. Verliespunten behaald in de categorie Children tellen mee bij de degradatieregeling in de klasse Z1. Verliespunten behaald in de categorie Junioren tellen mee bij de degradatieregeling in de klasse Z2.

Artikel 112 - Junioren

Hele artikel verwijderen en verwijzen naar FEI reglement en procedures website. Dit zijn namelijk FEI bepalingen en zo zijn we nooit up to date

Artikel 113 – Young Riders

Hele artikel verwijderen en verwijzen naar FEI reglement en procedures website. Dit zijn namelijk FEI bepalingen en zo zijn we nooit up to date

Artikel 115 – Uitvoering van de proeven

1. ~~In alle proeven is het verplicht met de teugels in twee handen te rijden. Bij het verlaten van de ring in stap, eventueel met lange teugel, als de proef is afgelopen, mag de ruiter als hij wil de teugels in één hand nemen. Dit geldt alleen voor zover de proef na het afgroeten als beëindigd wordt beschouwd.~~
2. Voorlezen:
 - a. ~~Alle proeven tot en met de klasse ZZ-Licht en alleen de ZZ-Zwaar-proeven met even nummers,~~ mogen worden voorgelezen. In het vraagprogramma kan desgewenst worden bepaald dat op regionale en KNHS-kampioenschappen de proeven vanaf de klasse Z1 uit het hoofd gereden dienen te worden. De voorlezer neemt plaats bij B of bij E, tenzij door de jury anders is bepaald. Als de voorlezer een verkeerde opdracht geeft, waardoor een vergissing in het programma wordt gemaakt, is de deelnemer hiervoor zelf verantwoordelijk. De jury rekent dit als een vergissing in het programma. De deelnemer wordt geacht de proef te kennen.

Artikel 117 - Kledingvoorschriften

2. ~~Tenzij het verenigingstenue wordt gedragen dienen deelnemers tijdens de proef te verschijnen in~~ Het wedstrijdtenue bestaat uit:
 - a. een rij-jas, type colbert.
 - b. een overhemd, dressuurblouse of shirt, overhemden/dressuurblouses/shirts moeten lange of korte mouwen hebben en een hoge boord of kol.
 - c. een witte, beige of gele rijbroek. Het zitvlak en de kniestukken mogen een andere kleur hebben.
 - d. een paar rijlaarzen of jodphurlaarsjes in combinatie met gelijkkleurige, gladleren/gladde kunstleren chaps.
 - e. Het dragen van een veiligheidshoofddekseel welke voldoet aan de voor de paardensport geldende veiligheidsnorm is verplicht voor iedereen die zich te paard op het wedstrijdterrein bevindt. ~~Alleen in de rubrieken voor Young Riders, GP 16-25 en~~ In de klassen ZZ-Zwaar, Lichte, ~~Midden~~ en Zwarte Tour mag met een dressuurhoed of bolhoed gereden worden. Een deelnemer die zijn hoofddekseel verliest of waarvan het veiligheidssysteem los komt moet dit herstellen, of in het geval van een losgekomen veiligheidssysteem dit vastmaken. (naar website)
6. ~~Leden van verenigingen waar een verenigingstenue is ingesteld, zijn gehouden in dat tenue aan de wedstrijden deel te nemen, behoudens indien zij starten in de klassen Z1 of hoger. Een veiligheidshoofddekseel als onderdeel van het verenigingstenue is verplicht. Het toezicht op de naleving van de regels m.b.t. het verenigingstenue is géén verantwoordelijkheid voor de jury.~~

Artikel 118 – Harnachement

2. Het gebruik van een trenshoofdstel met africhtingsneusriem, rechte neusriem, Mexicaanse neusriem, een zgn. gecombineerde neusriem en een zgn. gecombineerde keel/neusriem voorzien van een enkele trens is verplicht. Het gebruik van een gecombineerde neusriem zonder sperriem is toegestaan bij het gebruik van een enkele trens. Toegestane neusriemen en wijzigingen hierop zijn vermeld op de website van de KNHS. Een neusriem waarbij er minder ruimte is tussen neusriem en neusbot dan 1.5cm (gemeten aan de bovenzijde midden op de neus) te strak aangesnoerde neusriem wordt als wreedheid aangemerkt.

Artikel 119 – Hulpmiddelen

1. Het gebruik van mondbeschermers (gladde rubberen bitringen) is in alle klassen toegestaan, bij het gebruik van een enkele trens.
2. Het gebruik van een oornetje is toegestaan.

4. Het is niet toegestaan gebruik te maken van:
 - een bit of stang, niet voorkomend op de lijst van geoorloofde bissen/stangen;
 - een martingaal en van alle andere hulpteugels, zoals slofteugels,
 - gogues e.d.*; oorkappen, oogkleppen, bontje om de neusriem of elke andere voorziening, die het oriëntatievermogen van het paard beperkt;
 - borsttuigen, voortuigen, staatriemen dan wel van elke andere voorziening die ervoor is bedoeld het zadel op zijn plaats te houden, met uitzondering van de (voor)singel; hoefschoenen.
 - bodybandage
6. Het gebruik tijdens de proef van beenbescherming en/of springschoenen o.i.d. bandages, pijpkousen, glijdende martingaal, Thiedeman-teugel, ~~peesbeschermers, strijklappen e.d.~~ **is niet toegestaan, behalve bij een prijsuitreiking. Het gebruik van beenbescherming en/of springschoenen o.i.d. is wel toegestaan tijdens een hors concours – start.** Het gebruik van een slofteugel is alleen tijdens prijsuitreikingen toegestaan en alleen in combinatie met een hoofdstel, voorzien van enkele trens.
7. Tijdens het losrijden - ongeacht of dit op het daartoe aangewezen terreingedeelte plaatsvindt of elders - mogen geen andere bissen, hulpmiddelen en/of voorzieningen worden gebruikt dan die, welke tijdens de proef zijn toegestaan*.
 - * Op het losrijterrein en op andere trainingsplaatsen van het wedstrijdterrein zijn wel toegestaan:
 - glijdende martingaal, Thiedeman-teugel alleen echter in combinatie met een trenshoofdstel,
 - beenbescherming, springschoenen, bandages, ~~peesbeschermers, strijklappen~~, e.d., om veiligheidsredenen mag gebruik gemaakt worden van een (beugel) riem om de hals van het paard, een bokriempje.
 - enkelvoudige bijzetteugels, vastgemaakt aan het bit en het zadel, alleen tijdens het longeren op het oefenterrein en slechts dan wanneer er gebruik wordt gemaakt van een enkele longe. De bijzetteugels dienen te zijn bevestigd aan het bit van een trenshoofdstel en aan het zadel. Het longeren met gebruikmaking van welke andere hulpteugel of voorziening dan ook is niet toegestaan.
 - een rijzweep. (indien een rijzweep of lange zweep gebruikt wordt door hulp vanaf de grond bij bijvoorbeeld de piaffe, is dit uitsluitend toegestaan voor deelname vanaf de Zware Midden Tour)

Artikel 120 – Wedstrijdterrein/wedstrijdring

8. Voor de klassen Lichte Tour en Zware Tour geldt een voorkeur voor een voor de paardensport geprepareerde bodem. Voor selecties en kampioenschappen gelden aanvullende voorwaarden.

Artikel 122 – Startvolgorde

1. De startvolgorde van de deelnemers wordt door de wedstrijdorganisatie vastgesteld, tenzij het vraagprogramma anders aangeeft. ~~Het is niet toegestaan om binnen eenzelfde groep ruiters in dezelfde klasse 2 klassementen op te maken bij dezelfde jury.~~

Artikel 124 – Jury

3. Het totaal per wedstrijd dag te beoordelen combinaties in de klassen B t/m ZZ-Licht mag het aantal van 3640 niet te boven gaan, met in achtneming van de genoemde pauzes in lid 4a van dit artikel. ~~Het totaal per wedstrijd dag te beoordelen combinaties vanaf de klasse ZZ-Zwaar mag het aantal van 32 niet te boven gaan, met in achtneming van de pauzes genoemd in lid 4b van dit artikel.~~ De KNHS behoudt zich het recht voor om hierin uitzonderlijke situaties van af te wijken tot maximaal 40 combinaties.
4.
 - a. Tijdens rubrieken ~~BB t/m ZZ-Licht~~, die geheel aaneengesloten worden verreden, dient bij een deelnemersaantal tussen de 20 en 30 combinaties halverwege een pauze van tenminste vijftien minuten in het tijdschema te worden opgenomen. Zijn er meer dan 30 starts, dan dient er tweemaal een pauze van minimaal vijftien minuten ofwel eenmaal een pauze van minimaal dertig minuten te worden ingelast. Deze pauze dient duidelijk op de startlijst te worden aangegeven.
 - b. ~~Tijdens rubrieken ZZ-zwaar en hoger, die geheel aaneengesloten worden verreden, dient bij een deelnemersaantal tussen de 15 en 20 combinaties halverwege een pauze van tenminste vijftien minuten in het tijdschema te worden opgenomen. Zijn er meer dan 22 starts, dan dient er tweemaal een pauze van minimaal vijftien minuten ofwel eenmaal een pauze van minimaal dertig minuten te worden ingelast. Deze pauze dient duidelijk op de startlijst te worden aangegeven.~~
8. Nederlandse Kampioenschappen, KNHS-kampioenschappen en regiokampioenschappen, ~~dienen door in ieder geval 2 juryleden afzonderlijk te worden beoordeeld.~~ Nationale kampioenschappen in de klassen Z2 pony's, Z1-paarden en hoger, kadervormingswedstrijden en selectiewedstrijden vanaf de klasse ZZ-Zwaar, alsmede specifiek door de KNHS aangewezen wedstrijden zullen door ~~die~~ in ieder geval 2 juryleden afzonderlijk worden beoordeeld. Dit laatste wordt voorts aanbevolen voor Kür op muziek-rubrieken, Pas de Deux-rubrieken en voor de wedstrijden Kür op muziek voor viertallen
9. ~~De tweede proef van dezelfde combinatie tijdens dezelfde wedstrijd dient altijd door een ander jurylid te worden beoordeeld dan de eerste proef. Hierop kan een uitzondering gemaakt worden voor:~~
 - a. ~~wedstrijden in de klasse Z1, Z2 of ZZ-Licht waaraan door minder dan 10 combinaties wordt deelgenomen;~~
 - b. ~~wedstrijden waarbij er slechts ruimte is voor het uitleggen van één dressuurring; de federatie vertegenwoordiger stelt vast in hoeverre er ruimte is voor het op verantwoorde wijze uitleggen van één of meer ringen en dient dit in zijn rapport te vermelden.~~

Artikel 126 – Beoordeling

De prestaties van de deelnemers in de proeven worden door een daartoe gelicentieerd jurylid beoordeeld door middel van het toekennen van cijfers, variërend van 0 t/m 10, waarbij het cijfer 0 het slechtste en het cijfer 10 het beste cijfer is. Het toekennen van halve punten is bij alle onderdelen in de proeven toegestaan. Het toekennen van halve punten is ook

toegestaan bij de waardering van de artistieke presentatie in de Kür op muziek in alle klassen.

De tabel/verklaring van de cijfers luidt als volgt:

10 = uitmuntend 4 = onvoldoende

9 = zeer goed 3 = tamelijk slecht

8 = goed 2 = slecht

7 = tamelijk goed 1 = zeer slecht

6 = ~~bevreemdend~~ voldoende 0 = niet uitgevoerd

5 = matig

Onder 'niet uitgevoerd' wordt verstaan, dat praktisch niets van de gevraagde beweging of oefening is getoond.

Artikel 127 – Afrekpunten

1. Het lichtrijden waar doorzitten wordt gevraagd en omgekeerd, wordt altijd bestraft en wel door het cijfer van de desbetreffende drafreprise van de proef met 1 punt te verminderen. Hetzelfde geldt voor het "op het verkeerde been" lichtrijden.
2. De afrekpunten dienen in het cijfer voor het desbetreffende onderdeel te worden verwerkt. De jury dient dit op het protocol te vermelden.
3. Het gebruik van de stem op welke wijze dan ook en enkele of herhaalde tonghulpen zijn fouten, waardoor het waarderingscijfer van de oefening waarbij er gebruik van gemaakt werd, omlaag gaat. Tot en met de klasse ZZ-Zwaar geeft dit 1 afrekpunt en ~~bij alle internationale proeven~~ vanaf de Lichte Tour 2 afrekpunten.

Artikel 130 – Verlaten van de ring tijdens de proef

1. Indien een paard tussen het moment van het starten van de proef bij A en het afgroeten, bij een gesloten ring, met alle vier de hoeven buiten de ring terecht komt volgt uitsluiting van de desbetreffende combinatie, ook wanneer zich bij de letter A een vaste opening bevindt of de deelnemer er voor gekozen had de ring niet door een helper te laten sluiten en de ring derhalve niet geheel is afgesloten.
3. Met inachtneming van de maximale tijd van onderbreking van de proef van 60 seconden, zal het verlaten van een niet geheel afgezette ring (bv. het achter een bordje om rijden) worden bestraft als een vergissing in het programma.
4. ~~De deelnemer dient te allen tijde de ring te paard te verlaten. Indien dit niet gebeurt, wordt het aan het oordeel van de (voorzitter van de) jury overgelaten te beslissen of de desbetreffende combinatie, gezien de omstandigheden al dan niet wordt uitgesloten.~~
5. ~~Indien de deelnemer bij het verlaten van de ring wordt gedwongen af te stijgen omdat de ring of rijbaan niet door dorden wordt of kan worden geopend en de deelnemer derhalve de ring niet te paard kan verlaten, dan volgt geen uitsluiting.~~

Artikel 140 – Afdelingsdressuur/vier- en zestallen

4. Voor de klasse-indeling is de samenstelling van de afdeling maatgevend, overeenkomstig het volgende puntensysteem:
— L-combinatie of lager 1 punt
— M-combinatie 2 punten
— Z-combinatie of hoger 3 punten

Zestallen starten in de klasse:

— Totaal van 9 punten of minder	L
— Totaal van 10 t/m 13 punten	M
— Totaal van 14 t/m 17 punten	Z
— Totaal van 18 punten of meer	ZZ

Viertallen starten in de klasse:

— Totaal van 6 punten of minder	L
— Totaal van 7 t/m 9 punten	M
— Totaal van 10 t/m 11 punten	Z
— Totaal van 12 punten of meer	ZZ

~~Maximaal 1 combinatie, uitkomend in een zes- of viertal bij de paarden, mag hoger geklasseerd zijn dan ZZ-Lichtdressuur. De deelnemende vier- en zestallen rijden in handicap, behalve indien er 4 vier- of zestallen of meer in een bepaalde klasse deelnemen.~~

~~**Voor de afdelingsdressuur kennen we de klassen L, M, Z en ZZ. (Klasse ZZ alléén voor paarden)**~~

~~**Afdelingsdressuurteams bepalen zelf in welke klasse zij uitkomen.**~~

~~**De deelnemende vier- en zestallen rijden in handicap, behalve indien er 4 vier- of zestallen of meer in een bepaalde klasse deelnemen.**~~

5. ~~Een zestal/viertal mag desgewenst in een hogere klasse starten dan door het totaal puntenaantal van de afdeling aangegeven wordt. Het bestuur van de vereniging is verantwoordelijk voor het in de juiste klasse starten van de afdeling **van de desbetreffende vereniging.** Het bestuur van de vereniging (of de daar toe aangewezen commandant) is verantwoordelijk voor het afdelingsdressuurteam.~~
6. ~~In verband met de selectieprocedure voor de kring-, regionale- en KNHS- kampioenschappen is een regeling van toepassing, die erin voorziet dat voor het genoemde puntensysteem de klasse (in de individuele dressuur) geldt, waarin een combinatie reglementair geklasseerd of startgerechtigd is. In dit verband wil "geklasseerd" zeggen, dat het gaat om de klasse waarin een combinatie per 1 april van het desbetreffende wedstrijdjaraar, met ten minste 1 winstpunt geregistreerd staat. In dit kader betekent "startgerechtigd": de laagste klasse waarin een nog niet geklasseerde, nieuw~~

~~gevormde combinatie in het geval van deelname aan de individuele dressuur uit zou mogen komen. Indien er vanaf 1 oktober gereden wordt in zes- of viertalverband, is de stand van een combinatie per 1 oktober bepalend.~~

Artikel 141 – Kür op muziek individueel

4. d. Bij de diverse verplichte onderdelen staan minimale voorwaarden genoemd op het protocol. Wanneer achter een **verplicht onderdeel een aantal meters staat vermeld dan dient dit aantal meters ononderbroken te worden getoond.** Zijgangen dienen te worden getoond zowel op de linker- als op de rechterhand. Appuyeren en wijken is in schuinite vrij, waarbij een zigzag- appuyement als één zijgang wordt beschouwd.
- e. **De uitgestrekte draf en de uitgestrekte galop** dient op de rechte lijn te worden getoond. (Getoond op een volte, wordt het gezien **als een Middendraf en een Middengalop**). Oefeningen beneden niveau worden beoordeeld met maximaal een 4,5 in het technische deel en maximaal een 5,5 voor Choreografie en Moeilijkheidsgraad.

Artikel 144 – Dameszadel

artikel verwijderen uit het reglement

Artikel 146 – Teamdressuur

- 1j De Kür op muziek voor viertallen wordt bij voorkeur beoordeeld door een jurylid met zowel de licentie Kür op Muziek als de licentie Afdelingsdressuur. **Indien de kür wordt beoordeeld door twee juryleden dan jureren zij gezamenlijk bij C.**